

Datum:

2025-08-26

Diarienummer:

MN-2025-5514

Yttrande remiss från Region Skåne -Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne

STK-2025-812

Miljönämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Miljönämnden välkomnar inriktningen i Region Skånes Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne och särskilt dess fokus på klimatneutralitet, inkludering och robusthet. Strategin behöver dock konkretiseras genom tydligare mål och handlingsplaner och bör förstärkas beträffande klimatanpassning, grönstruktur och klimatmål.

Miljönämnden hänvisar i övrigt till MalmöLundregionens gemensamma yttrande över Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne.

Yttrande

MalmöLundregionen, som är ett strategiskt samarbete mellan kommunerna Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Malmö, Staffanstorps, Svedala, Trelleborg och Vellinge, har beslutat att lämna ett gemensamt yttrande över Transportstrategi för hållbar tillgänglighet i hela Skåne till Region Skåne. Miljönämnden hänvisar till det gemensamma yttrandet, godkänt i MalmöLundregionens styrelse 2025-08-29.

Miljönämnden välkomnar Region Skånes ambition att ta fram en långsiktigt hållbar transportstrategi. Nämnden anser dock att strategin behöver bli tydligare och mer konkret. Målen och strukturen är delvis otydliga och strategiska mål, utvecklingsområden och andra begrepp används inkonsekvent. För läsbarhetens skull bör dokumentets logiska uppbyggnad utvecklas.

Miljönämnden anser att de tre målen under det övergripande målet ”Ett transportsystem som skapar utveckling och hållbar tillgänglighet i hela Skåne”; ett inkluderande, ett robust och ett klimatneutralt transportsystem, är för övergripande och otydliga i sin nuvarande form. De olika dimensionerna av hållbarhet (ekonomisk, social och miljömässig) blandas delvis samman, vilket försvårar tolkning och tillämpning i praktiken. En tydligare uppdelning utifrån hållbarhetens tre dimensioner, alternativt en komplettering med riktlinjer som konkretiserar hur målen kan omsättas i praktiken, skulle ge bättre struktur och användbarhet.

Transportstrategin anger att kompletterande handlingsplaner ska tas fram och Region Skåne önskar besked om hur kommunerna ser på behovet av handlingsplaner. Miljönämnden anser att handlingsplaner är avgörande för att göra strategin genomförbar och deltar gärna, tillsammans med andra förvaltningar i Malmö stad, i arbetet med handlingsplanerna.

För Malmö är det särskilt viktigt med en handlingsplan som belyser hur biltrafiken kan minska för att frigöra yta och minska trängseln på stadens gator. Detta är avgörande för att skapa utrymme för hållbara mobilitetslösningar samt för att främja stadens kvaliteter så som vistelse, folkhälsa, folkliv och god livsmiljö.

Perspektiv som saknas eller bör fördjupas

Målet Ett robust transportsystem anger att infrastruktur och transportsystem ska fungera och anpassas efter ett föränderligt klimat. Bland klimatrelaterade risker vill miljönämnden särskilt lyfta värme. Långvariga perioder med höga temperaturer utgör en extrem väderhändelse som kan begränsa möjligheten att använda exempelvis kollektivtrafiken, om den inte är rustad för att hantera värme. Att säkerställa att kollektivtrafiken är anpassad för höga temperaturer berör också målet om ett inkluderande transportsystem.

Miljönämnden noterar att förslaget till Transportstrategi inte nämner behovet av grönska i trafikmiljöer. Grönska är viktigt ut fler perspektiv och i detta sammanhang främst för att skapa skuggande miljöer och bidra till hanteringen av ökad nederbörd. Nämnden ser gärna att Transportstrategin omfattar mål eller strategiska ställningstaganden kring ökad grönska i trafikmiljön.

Strategin saknar ett tydligt fokus på klimatneutralitet till år 2030. Malmö stad arbetar för att hela Malmö ska vara klimatneutralt senast 2030 och miljönämnden utgår från att Region Skåne delar denna ambition. Nämnden anser att detta bör återspeglas tydligare i strategin. Att i strategin enbart lyfta 2045 som målar för fossilfrihet riskerar att sänka ambitionsnivån jämfört med tidigare regionala och kommunala mål.

Det är oklart om Region Skåne med formuleringen "biltrafiken kan växa i landsbygdsområden" på sidan 14 menar att detta är en önskvärd utveckling. Det finns risk att detta kan tolkas som en sänkt ambitionsnivå för kollektivtrafiken i landsbygdsområden, vilket skulle motverka målet om ett inkluderande transportsystem. Att biltrafiken blir fossilfri löser heller inte utmaningar kopplade till markanspråk, buller, barriäreffekter och exploatering av jordbruksmark. För Malmö är det avgörande att gaturummet prioriterar hållbar mobilitet och samtidigt främjar andra viktiga värden som vistelse, hälsa och folkliv. En ökad biltrafik i landsbygdsområden får inte leda till mer biltrafik i staden, och miljönämnden önskar ett förtydligande kring hur detta är tänkt att hanteras.

I bakgrundsavsnittet om klimat och energi på sidan 26 anges att "Nettonoll betyder att utsläppen av växthusgaser ska vara lika stora som det naturen och olika tekniska lösningar fångar in ur luften". Detta är en olycklig formulering och miljönämnden föreslår att meningen i stället ska lyda: "Nettonollutsläpp innebär att utsläppen av växthusgaser minimeras så långt det går. Det som ändå återstår ska tas om hand genom naturens kolupptag och hållbara lösningar för negativa utsläpp. Att minska utsläppen ska alltid vara första steget".

Ordförande

Sofia Hedén